

Formandens beretning for 2022

Åstrup Vandværk har pr. 31/12 2022 276 forbrugere, med tilsammen 289 målere. Det er en mindre end sidste år, idet Hesnæsvej 41 B (Kehling's stald) er nedlagt som forbruger.

Vi har desuden her i midten af marts afbrudt forsyningen til Åstrupvej 17 og 30, som hermed er nedlagt og skal nedrives. Udgifterne til disse to afbrydelser betales af kommunen, den første betales af forbrugeren.

Det går dog også indimellem, lidt den anden vej, idet vi her i januar har fået en henvendelse fra Brydsbjergvej om tilkobling til vandværket. Det vil koste, inkl. moms ca. 60.000,- kr. inkl. frostfri tappested og forberedelse til indføring til kommende nybygning. Det kan på sigt give en ny forbruger.

Vandaflæsning, restancer og lukninger

Der har i år været 45, som ikke har indsendt deres måleraflæsninger her til nytår, og det er lidt flere end sidste år og stort set også de samme forbrugere, som gerne vil betale mig 250,- kr. for at komme ud og aflæse deres måler.

Med hensyn til restancer og lukninger er der heller ikke de store ændringer i forhold til året før. Vi har næsten ingen forbrugere, der ikke betaler til tiden, og dermed sætter vi stort set heller ingen penge til i den forbindelse. Og det betyder jo også, at der kun er en enkelt eller to om året, som der bliver lukket for, og hvor der åbnes for igen, når gælden er betalt.

Det er Guldborgsund Forsyning, der står for vores opkrævningssystem, og det er dem, der udsender opkrævning, rykkere og til sidst foretager lukning og genåbning.

IT-sikkerhed

Vi har på det seneste gjort os nogle overvejelser omkring IT-sikkerhed - det er jo meget oppe i tiden. Vi har talt om, om der evt. skulle være nogen, som kunne komme ind og forstyrrer vores vandforsyning. I den forbindelse har vi rådført os med vores eksterne samarbejdspartner på det tekniske område, Rico Friis fra IQMATIC, og hans vurdering er, at vi ikke har nogen problemer.

Vores regnskab ligger hos Øernes Revision, og vores opkrævning foregår via Guldborgsund Forsyning. Tilbage er så styringen på vandværket, og det skulle altså ikke give anledning til bekymring.

Vandværkets økonomi

Omkring vandværkets økonomi er det således, som det også fremgår af regnskabet, at vi i 2022 har præsteret et overskud på driften på godt 270.000,- kr. Dette overskud er jo en planlagt og budgetteret opsparring til dækning af BNBO-erstatning og til dækning af de indtægter, som vi forventede, at vi kom til at mangle fra kostalden i Åstrup. BNBO er endnu ikke trådt i kraft og kostalden er igen oppe på fuld omdrejning.

Vi har dog ingen planer om at tilbageføre den takst-forhøjelse, som vi vedtog sidste år, og der er heller ingen planer om takstforhøjelser i år. Jeg vil hellere kalde det "rettidig omhu".

For det er jo stadig således, at vi skubber med en bundfældningstank foran os, forstået på den måde, at vi for et par år siden blev pålagt at etablere en tank til bundfældning af vores skyllevand, således at vi ikke udledte så meget okker til kloarken. En sådan tank koster nok i omegnen af 150.000,- kr. til 175.000,- kr i dag inkl. etablering.

Og hvorfor skubber vi så med den udgift. Ja, det skyldes, at vi endnu ikke har fået tilladelse fra kommunen til at udføre projektet. Det er jo således, at forsyningen forlanger denne tank, men det er kommunen, der skal give en tilladelse til etableringen. Det er nu over to år siden, vi har søgt, og i mellemtiden har vi rykket for godkendelsen, men intet er sket, og vores udledning af skyllevand fungerer udmærket. Så jeg og bestyrelsen har besluttet, at vi ikke vil bruge mere tid på at rykke for den tilladelse. Den må komme engang, når de får tid til at sætte et stempel på vores ansøgning. Pengene er dog forsat at finde på vores budget for indeværende år.

Men fremadrettet har vi dog valgt at bruge pengene på skift af vandmålere til fjernaflæsning og evt. en form for kalkbehandling på vandværket. På Ore Vandværk er de i gang med sådan et tiltag. Men vi venter lige lidt endnu for at være sikker på, at det ikke er spild af penge, som mange hævder, her i blandt andre store som små vandværker.

Vi har her i foråret planlagt at flytte to forbrugere fra et stykke gammel jernledning på Løvendalvej over til ledningen, der forsyner Præstevænge m.m. Det vil koste omkring 30. – 35.000, -kr.

Derudover er der kun den almindelige drift med ledningsbrud, og hvad der ellers kan forekomme.

Afholdte bestyrelsesmøder

Der er i det forgangne år afholdt to bestyrelsesmøder. Et konstituerende møde umiddelbart efter sidste generalforsamling, og et bestyrelsesmøde forud for generalforsamlingen her i dag, hvor vandværkets drift, tekniske tilstand og økonomi er blevet gennemgået og ligeledes budget og takstblad for det kommende år.

Driftsforstyrrelser

Vores vandværk er i rigtig god og moderne teknisk stand, og det gør jo, at vi har en god og stabil forsyning med vand af en rigtig god kvalitet.

Alligevel oplever vi fra tid til anden, at der opstår lidt driftsforstyrrelser i form af et ledningsbrud eller andre ting, som man ikke kan forudse, men som betyder, at der må lukkes for vandet i kortere- og somme tider lidt længere perioder. Så helt undgå disse forstyrrelser kan vi ikke. Men med nødgenerator og ringforbindelse til både Ore og Horbelev, er vi godt garderet med hensyn til nødforsyning. Alle kan nu få et anstændigt tryk - også under en nødforsyning.

Med udgangen af 2023 stopper Lolland-Falster Brandvæsen med at drive det såkaldte "Drikkevandsberedskabet" (det med dunke), som vi også har gjort brug af under vandværksombygningen for nogle år siden. Hvad der kommer i stedet, vides ikke på nuværende tidspunkt. Men jeg tænker, at hvis det bliver væsentlig dyrere end de ca. 500,- kr. om året, som vi giver nu, så er det spørgsmålet, om vi kan klare os med de to ringforbindelser, som vi har nu, og hvor vi kun havde den ene til Ore under ombygningen.

Vandforbrug

Hvad angår el- og vandforbruget, er det sådan, at der i:

2022 er udpumpet 34.361 m³.

2021 er udpumpet 44.413 m³.

2020 er udpumpet 45.750 m³.

Altså et forbrug på godt 10.000 m³. mindre end året før. Og det er jo, som vi forventede sidste år, da vi lavede budgettet og takstforhøjelserne.

Årsagen er, at kostalden i Åstrup, som er vores største forbruger, har været nedlukket en stor del af året, og at vi håbede på, at der blev bygget stor svinestald på Rodemark. Den gode nyhed er jo så, at kostalden igen er i fuld omdrejning, men om der bliver bygget på Rodemark, vides endnu ikke.

Ude hos forbrugerne er der i forbrug mål følgende:

2022: 31.296 m3.

2021: 40.392 m3.

2020: 41.201 m3.

Der er i år købt 139 m3. fra Horbelev, og det er inkl. forbruget på Særslev-Øster 21 og 23 - de to ejendomme, som er koblet på Horbelevledningen, for at der ikke skal opstå dødt vand.

Vand fra Ore går lige op på nær 10 m3., som vi har fået fra Ore (ingen udgifter.)

Når vi sammenligner det, vi har leveret til forbrugerne, med det, vi har pumpet ud, så kommer vi frem til et vandspild på 3.065 m3. svarende til 8,67 % mod 4.421 m3. svarende til 8,86 % i 2021 (Det tilladte spild på 10 % af den udpumpede mængde, er i år på 3.536 m3.)

Det er især to store ledningsbrud, et på Klosterstræde og et i Vejringe, der er skyld i vores vandspild i 2022. Men det er trods alt dejligt, at vi igen i år er under de 10%, som er grænsen for, hvornår der skal betales afgift af vandspild.

El-forbrug

El-forbruget var i:

2022: 22.577 kwh.

2021: 27.446 kwh.

2020: 30.211 Kwh.

Det svarer til 0,60 kr. pr. udpumpet m3., og det betyder, at forbruget næsten er halveret med de nye rent-vandpumper. Desværre er prisen på el steget så meget, at vi ikke rigtigt ser det fulde udbytte af den besparelse som de nye pumper giver.

Teknisk-hygiejnisk tilsyn

Vi har ikke haft teknisk-hygiejnisk tilsyn på vandværket i 2022, og det har vi faktisk ikke haft de seneste seks år. Det er kommunen, der som tilsynsmyndighed, bestemmer hvor ofte dette tilsyn skal finde sted.

Ved et sådant tilsyn gennemgås vandværk og borerer fra A til Z i forhold til almindelig hygiejne, drift og vedligeholdelse. Det er dog langt fra hvert år, at der er tilsyn. Det hænger sammen med, hvor mange fejl og mangler der er, når de kommer på besøg. Vi havde som sagt tilsyn i 2016 - umiddelbart efter den store renovering. Det var uden de store bemærkninger, og derfor er der lang i mellem tilsynene.

Vandanalyser

Der er i det forgangne år lavet de vand-analyser, som tilsynsmyndighederne har pålagt os. Det betyder, at der i 2022 er lavet 8 vandanalyser - 2 på vandværk og 6 på ledningsnettet, hvor den mest omfattende analyserer for ca. 135 forskellige ting. Herunder det meget omtalte PFOS og pesticider og de deraf følgende sporstoffer. Disse analyser i 2022 har ikke givet anledning til bemærkninger.

Vi har dog fået konstateret PFOS i en prøve på ledningsnettet her i januar. PFOS er en af 12 varianter inden for PFAS-området, som der analyseres for i øjeblikket, og som i nærmeste fremtid udvides til 22 varianter.

Resultatet er under det tilladte, men kommunen har bedt om en kontrolprøve, da det er så meget oppe i tiden. Det vil koste os godt 5.000,- kr. for en kontrolprøve.

Alle snakker om PFAS, hvor mange boringer, der har det o.s.v. men ingen ved noget om, hvordan eller hvad der skal gøres. Det findes jo overalt. Men det er jo også i alles interesse at få vished for, om det var en fejl, eller om vi faktisk har PFOS i vores vand.

Kontrolprøverne blev taget i ugen efter på samme adresse og på vandværket, og vi har fået resultatet: **DER ER IKKE PFOS I VORES VAND.** En lignende prøve for et år siden viste heller ingen ting.

Boringsanalyser

Vi har ikke fået lavet boringsanalyser i 2022. Det er kun i ulige år, vi får det. Det er forsat Eurofins miljø i Vejen, der laver vores analyser, og det fungerer yderst tilfredsstillende.

Vedr. reglerne for BNBO (boringsnære beskyttelsesområder) er der ikke rigtig sket noget siden sidste generalforsamling. Jeg har spurgt i forvaltningen, om hvornår det skal træde i kraft, og det er der ikke nogen, der vil svare på - og nu hvor vi har fået nyt folketing, så er der vist slet ingen, der ved noget. Alle sidder på hænderne og afventer hvad der sker, og det samme gør vi. Jeg mener at vide, at der indtil nu kun er indgået aftaler på ca. 5 % af de berørte boringer på landsplan. Det bliver også svært at spå om prisen, nu hvor vi har krig i Ukraine.

For vores vedkommende er det Søren W. Andersen, vi skal forhandle med. Resten af naboerne til vores boringer er ikke omfattet af BNBO. Søren er, lige som jeg og resten af bestyrelsen, af den opfattelse, at vi er i forhandling. Sørens oplæg er: At der gives en kompensation, som er lig med hans dækningsbidrag 1, for de 2,5 ha. som det drejer sig om, og Søren beholder den fulde råderet + EU tilskud.

Dækningsbidrag 1 betyder, som jeg har forstået det: gennemsnitlig bruttoindtægt pr. ha. minus såkorn, gødning og sprøjtemidler, det vil sige, som det ser ud nu, ca. 10. – 12.000,- kr. pr. ha. altså ca. 30.000,- kr. pr år eller ca. 100 – 110,- kr. pr. forbruger.

Der er nogle politikere, der er begyndt at snakke, om det nu er den mest optimale måde at lave denne beskyttelse på, så vi må se, hvad der sker. Men det er dog næsten helt sikkert, at der på visse arealer bliver krav om sprøjteforbud, men dog ikke krav om gødningsforbud. Hvordan disse arealer så kan udnyttes i fremtiden, det er bl.a. det, der skal afklares og dernæst, hvad skal der gives i kompensation for disse gerner. Det andet, som står ligeså klart er, at det bliver forbrugerne der skal betale.

Bestyrelsen er fuldt ud indforstået med, at der gives kompensation for de ulemper BNBO områderne giver, herunder manglende indtjening. Vandværket er ikke interesseret i at købe eller forpagte BNBO-områderne, ej heller betale et engangsbeløb. Det skyldes, ingen ved, hvor længe en boring kan fungere. Når eller hvis en borin, af den ene eller anden grund ikke længere skal bruges, er der jo ikke længere behov for BNBO område.

Samarbejde om fremtidig vandforsyning på Falster

Omkring samarbejdet om den fremtidige vandforsyning på Falster, er der ikke sket noget i det forgangne år. Vi er nået til den hensigtserklæring, som jeg omtalte på sidste generalforsamling og ikke andet.

Men vi kan jo se, at en hel del vandværker rundt omkring os, lægger sig sammen og bygger nyt osv. Hvor meget de sparer. og hvor meget bedre deres forsyning bliver, det har jeg svært ved at få øje på. Jeg synes, at småt og velfungerende, er den bedste og billigste forsyning, man kan få.

Vores nuværende aftale, er en IKKE-bindende aftale om et fremtidigt samarbejde mellem Ore-, Åstrup- og Horbelev vandværker, som omhandler de næste 10 – 20 år. I denne hensigtserklæring giver de tre vandværker udtryk for, at vi vil arbejde hen i mod en forsyning fra Horbelev – Nye Vandværk.

Det betyder, at Ore og Åstrup foretager alt nødvendig vedligeholdelse for at opretholde driften, men ikke laver nogen store ny-investeringer, altså vi kører en nedslidningspolitik, således, at når vandværkerne i Ore og Åstrup, om 10 – 20 år er slidt op, så skal vandbehandlingen foregå på Horbelev Nye Vandværk, og de tre værker skal så forbindes både med råvands- og rentvandsledninger, således at boringerne i Ore og Åstrup forsat kan udnyttes. Ore og Åstrup bliver så en slags pumpestationer.

Før alt dette sker, skal der laves en form for fælles administration og ligeledes fælles vandværkspasning, m. m. -Bregninge Vandværk holder sig lidt i baggrunden, sådan lidt med det ene ben i samarbejdet og det andet i "vi klarer os selv". Maglebrænde valgte at søge mod Torkilstrup.

Som man har kunnet læse i avisen, så er der tre vandværker på nord vest Falster: Eskilstrup, Torkilstrup og Gundslev, som nu er slået sammen. Hvad det vil betyde for forbrugerne, rent økonomisk, er jeg ikke bekendt med, men det bliver sikkert ikke billigere.

Hjemmeside og tilmelding til informationsmail

Marianne Schwartz passer stadig vores hjemmeside, og den fungerer, som den skal. Marianne opdaterer, når der er behov for det f.eks. i forbindelse med lidt større driftsforstyrrelser og lignende.

Vi har jo stadig den regel, at mindre forstyrrelser kan forekomme om onsdagen, og det er derfor ikke altid, t vi fra vandværkets side orientere om disse små forstyrrelser.

Nu er der så lavet et mail-system, som man kan tilmelde sig via vores hjemmeside således at man modtager en mail med information, når der er et eller andet, som forbrugerne bør vide. På nuværende tidspunkt er der ca. 25 ud af 275 forbrugere der er tilmeldte til systemet. Som sagt, skal man tilmelde sig servicen via vores hjemmeside:

<http://www.aastrupvandvaerk.dk/>

Indvindingstilladelse

Vores indvindingstilladelse udløb pr. 31. december 2022, og den er blevet fornyet eller måske rettere forlænget til udgangen af 2025 med de samme vilkår som før. Det betyder, at vi har en indvindingstilladelse på 55.000 m³. pr. år, og vores gennemsnitlige udpumpning de seneste fem år (bortset fra 2022) ligger på 45.200 m³.

Årsagen til den korte forlængelse er, at kommunen er ved at udarbejde en ny indsatsplan for kommunens forsyningsstruktur og efterfølgende ny forsyningsplan. Alt sammen udledt af de strengere krav til vandkvalitet og de deraf affødte mange mindre overskridelser på mange vandværker samt de mange ændringer, der er sket i forsyningsområderne.

Opgaver i de kommende år

Vi jagter forsat eventuelle mulige utætheder, og er der ledninger, der trænger til udskiftning, så gør vi det. Hvis der er utætte stophaner, så sløjfer vi dem og laver målerbrønd i stedet, som regel i et godt samarbejde med forbrugeren omkring det økonomiske.

Derudover forsøger vi, som sagt tidligere, at spare lidt penge sammen til - inden alt for længe - at udskifte vores målere til elektroniske målere med en form for selvaflæsning, så forbrugerne ikke længere skal aflæse og indsende deres forbrug. Men det vil koste ca. 5 - 600.000, - kr., så med de andre udgifter, jeg har redegjort for, så bliver det nok ikke lige de første par år.

Det var beretningen for det forgangne år, og lidt om det kommende.

- Sluttelig vil jeg sige Tak til bestyrelsen,
- Tak til Steen, vores vandværkspasser.
- Tak til Flemming som passer vores daglige regnskab.
- Tak til Marianne Schwarts, som passer vores hjemmeside.
- Tak til alle håndværkerne.
- Tak til administrationen.
- TAK til alle for et godt samarbejde i det forgangne år.

På bestyrelsens vegne
Formand Bent Jørgensen